

ჩამოსანი
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის აღწერა
 ლეონტი სხელი, № 2.

ხელის-მოძრა
 მძღვე აღნიშნულ მანქანის მოძრაობის კანონს
 აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

„ღრმობა“-„მარინის“ შანი
 წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ფრომბე

ბამონის ყოველ-ღვე ოცხვასის ბარა.

შანი ბანხაშდვინა
 ღრუპიანი მანქანის აღწერისათვის
 ლეონტი სხელი წიგნწიგნისათვის
 ლეონტი სხელი, № 2.

ეს წიგნებიანი შანიანი კრებულს
 აღნიშნულ მანქანის მოძრაობის კანონს
 აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ღროშა-იშერი

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ტელეგრაფები

აშშ-ბარაზი, 15 თებერვლის გამოცემა
 დასაწყისის ბრძანებას, რომლის ძე-
 ლათიან ჰეტეროგენულ დასწავლებას
 უზენაესი განმარტება კომისიის სახელ-
 მწიფო წიგნების და სასაჯებო მძე-
 ვისთანაობის დასაწყისად, ამ უსწავ-
 ლის კომისიის უფროსად აღნიშნულად
 გრევი ლარსის ძეგლია.

აშშ-ბარაზი, 15 თებერვლის
 (სახელმწიფოს ცენტრის სახელმწიფოს)

ბანკის ბილეთები: მს. კან.
 პირველი გამოცემა — 94 —
 მეორე — 93 —
 მესამე — 93 — 50
 მეოთხე — 93 —
 აღმოსავლეთის პირველი — 90 — 25
 აღმოსავლეთის მეორე — 90 — 36
 აღმოსავლეთის მესამე — 90 — 36
 ოქტობა, 1/2 მიწილი — 7 — 74
 შეფასების სადღ-მამ. ბანკის გი-
 რარის ფურცელი — — —

შეფასება 5% სესხის ბილეთები:
 მს. კან.
 პირველი სესხის — 226 —
 მეორე სესხის — 226 — 25
 1 მანეთი ღირს:
 ლონდონი — 25 — 36 პენსი

აშშ-ბარაზი

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ბამონის ყოველ-ღვე ოცხვასის ბარა.

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ფელტონი

სანჯირო საშარი

ესაწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

აშშ-ბარაზი

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ბამონის ყოველ-ღვე ოცხვასის ბარა.

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ფელტონი

სანჯირო საშარი

ესაწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ამ 1880 წლიდან შეერთების
 რედაქციით გამოდის.

მანეთი „ღროშა“- გამოიგა ხუთდამ
 ღრუპიანი ზეპირის მანქანის მოძრაობის
 კანონს აღნიშნა: *Въ Точкахъ, въ рѣшениахъ*
Листахъ - "Ариѳметика"

წიგნწიგნი, 6 თვეს 3 თვეს
 „ღრმობა“-„მარინის“ კრებული, 13 რბ., 7 რბ., 4 რ.
 „მარინის“ კრებული, 9 რბ., 8 რბ., 3 რ.
 1866 წლისთვის, 6 რბ., 4 რბ., 2 რ.
 ცალ წიგნწიგნისათვის დას 5 რბ. ადგილას 2 რბ.

ელი ქალაქის მამულსა უნდა განსაზღვროს და განსაზღვრული რაოდენობა შემოსავლის ერთი თვესმეტრად და ორ მესამედს აქციოს და ამ გზარად ქუთუთი შემოსავალი უნდა იყოს მამულის წმინდელი ფასი. ამ სახით ქალაქის მამულს, რომ წელიწადში ცხრა თუმანი ჰქონდეს წმინდა შემოსავალი, შტაისის ბანკს შეუღლიან დაფასოს ეს მამული 1500 მანკ. შტაისის ბანკს წესდება ნებისა აძლეს 60% მისცეს ამ რიგად გამოყენების ფასისა. მასწავლებელ მუთის ბანკი იმისათვის ქალაქის მამულში, რომელსაც მართა ცხრა თუმანი წმინდა შემოსავალი აღმოუჩნდება, ნება აქვს მისცეს 900 მანკ. რადგან ქუთუთის ბანკი მართა 181/2 წელი აძლეს ამგვარ მამულზედ სესხს, ყოველ წლიური ბანკში შესაძენ სული ერთიანად შეადგინა 94 მანკის 50 კას. ამ სახით შეესებულმა ბანკის გაღის მონაშრომებლად დაგირავებული მამულის შემოსავლის გარდა კიდევ სხვა ღირსისგანა უნდა იმხროს, რომ იქნად ოთხი და ათი შაური დაყაროს გაღის გადასახადად და თუ არ დაყარა ბანკმა უნდა დაყაროს მამული და იქნად დაყენოს თავის ფული. მაყიდება ორმოცდაათ თუმანდ ის მამული, რომელსაც მართა ცხრა თუმანი აქვს შემოსავალი და ვადავლი ეს ცხრა თუმანი და ოთხი და ათი შაური? მან დაბანდებს ფულს ამისთანა მამულია?

შტაისის ბანკს არ შეუვლიან ინსტრუქციის ძალით ხეობისქრებული მამული ორმოცდაათ თუმანზედ მეტი დაფასოს, რადგანაც აქ წმინდა

შემოსავლი უნდა მართა ერთი თვედ იტყოს და არა ოთხმეტრად ორ მანკმად, წესდება მანკი შტაისის ბანკს 60% აძლეს ამ რიგად გამოყენების ფასისა. მასწავლებელ შტაისის ბანკს შეუვლიან მისცეს მხოლოდ ორმოცდაათი თუმანი მამული, რომელშიაც შტაისის ბანკს ოთხმოცდაათი თუმანი მისცეს. და ეს ხელს რომ 151/2 წელი იყოს მიტყუებულ ბანკში შესაძენ წლის გარდასახად შეადგენს სულ ერთიანად ხუთს თუმანს და ორ და ათი შაურს. ასე რომ ამის აძლეს კიდევ რიგად სამი თუმანი შეიდე მანკით და ათი შაური წლის შემოსავლიდამ მის გარდა რაც ბანკის ვალი ყოველ წლიდ წაიღებს. ამგვარა, რომ ამ უნდასწრულ შემთხვევაში არც ერთი მანკსებელი თავის სახელითა აღიანზავს მამული ხელდამ გეუმებს და თუ გაუმეგბ, მაგ გვარად სუბუტედ დატვირთოს მამულის მყოფდელი არ მოაკლდება. მან არ იყიდოს ის მამულის ორმოცდაათი თუმანდ, რომლის შემოსავლიც ორმოცდაათი თუმანს ვალს იტყუებებს და ვალად მისა 37 მანკ. 50 კას. ყოველ წლიდ აძლეს რიგად.

რომ უფრო ცხადდ დაგინებით აქ შემთხვევას ბოროტის მომასწავლებელ უპირატესობა შტაისის ბანკისა შტაისის ბანკს წინაშე წარმოადგინებ ციურების სქემას. ეკონომი მაგალითად ისევ ის ძალიან მამული, რომელსაც აქვს წმინდა შემოსავლი ცხრა თუმანი და ერთი და იგივე 181/2 წელი სესხის ვალდ:

შტაისის ბანკი.
ფასი — სესხ — წლის შემოსავალი
1500 — 900 — 94,50 მანკ.

შტაისის ბანკი.
ფასი — სესხ —
900 — 500 — 52,50 მანკ.

ამისთანა უპირატესობა, რასაკვირველია, წარუტყუებს წინადაუტყუებს მსესებელს, რომლის ნადავრის არის, რომ რაც შეიძლება ცოტა მამულზედ ბევრი მიიღოს ბანკად და რომალსაც წინადადეგად წაუყუებელი აქვს თუ ვაჭარად მამულზედ ხელს ავიღებთ, რადგანაც თითქმის სრული ფასი მაქვს ბანკებზედ მიღებულია. შტაისის ბანკს, რასაკვირველია, ჩვენს შტაისის ბანკს მუცხარი აუჩნდება თუ მეც უპირატესობით შევიდა შტაისის ბანკს; რასაკვირველია მუცხარის ჩამოკლების და თვითონ გადამიბრებს. და ეს უპირატესობა ხელის დაფარის თუ არა თვითონ ბანკსა, მეგას დრო გამოაჩენს, თუ ეტლად კუთვს ვაჭარობს არ არის.

ამ შტაის, ამამბერ, შტაისის ბანკის მოქმედებად დაიწყეთ და ამ უპირატესობით შტაისის ბანკს შეეცოთ კიდევაც. ძალიან ეწუხართ, რომ ციურების მოკლენად შტაისის ბანკს პირველ შემთხვევაში ამისთანა მამართლება მიიღო უჩინეთ, შტაისის ბანკს არ აუციეს შტაისის ბანკს და პირველში ამისთანა ციურით არ იმხროს რომ თვითონ ექვს მოკლეს. შტაისის ბანკს საზოგადო კრებად უჩინეთ, რომ პირველ შემთხვევაში ის მხოლოდ ინსტრუქციის რომლის ძალითაც ასე წინადაუტყუებელ შეუვლიან დაფასონ ქალაქის მამულეში შესავალის შემ რიგად, რომ

გარკი შტაისის ბანკს ინსტრუქციაში შემოსებულს სქემებდა ამაყრად მსანდა, რომ მაგ რიგად დაფასება შეუტყუებელია, ბოროტბოქმედებად ფართო გზას უხსნის და არც ერთს სიტყვით არ უყვანს. ბანკს სკემები წუთითი განაგრძობს არ არის სარგებელი, მანკრძლივად მკვილად ფხვზებდ დგამა. მესე კას რომ არც ერთი განაგრძობი მოკლდევ იმისთანა ხელის არ იმხარებს რომ თვითონ ექვს მოკლეთ.

ახალ-ნიშანი

აკაცისი მოვარა-შმართების თანამდებობის დროებით ამბროსტყუებულის თ. მელიქიძის დიდი მოვარის ნამეტნისის დებეშა მოუვიდა რომ ის ამ თვის 14-ს შემოღობით ჩამდენებულა პეტრებოზელად.

ჩვენ შეეცოთნო ზოგიერთი ამბები იმ ხროშოვის თათბარად, რომელსაც აქვს წინათ დაიღობო თავი მტკვარისა: ამამბერ, ვითამაც და ცისისგან თვის დაღობობის მანეთი იყოფა შემდეგი: მაღალ დღედაცეს ჰქონდა უნდა სასული, რომლის ძალითაც იმს უნდა მიიღო არღნებით რადგინებდ შტაისის ბანკით თავის ნათესავისგან, რომელიც ინდოელი შამყადარყოფის სასული დღედაცეს მოუხმარებულად ევდო თუმანი ამ ქვირის სკიურის; ხეობისკის შეეცოთ ეს გარემოება, შესწინოდა ქვირის და სულ უბრალოდ ვსად, რადგინებმ ეს მანეთად, ცუდენა იმისგან ეს სასული და მთელი

გიბი, ხაზში მამოსავლა გვევირებად ერთი, მეორე; რომ მოკლესებრება? — ზომა არა აქვს ცხოვრების ხარჯს? სეაუცი ეს ძეგლის ვაგნამავს და ისე დასაძაპო.

მთის ქართველობის ხელდამ მამულიც, ასა ჩაიხებენ პრიკაზისა, ბანკებისა, სასამართლოების განცხადებაში, რადგინე მამულები ისიყრება ქართველობის? ამას კოტრობა რომელი ჰქვიან, რა ბანდებდა, როგორ გვეკალირება?

სახელი კოტრობისა არა ჰქვიან, მაგრამ სახეებით ეს სწორეთ კოტრობისა. სახესი დატვირთება არც ერთი გარემოთი ვერ გამოიხმავს, რომ ვალს გადახდა უნდა, პატრონი თავისის ოთხისა და წაიღებს; თუ არ გადახდეს, და უნდად მონაძე იქნება, თუ ცალკედ, ვინც ოჯახისა და ცალკე შვილის ლუკანს სახედავთათა. არა, რა ბანდებდა ეს კოტრობა არ არის.

პოტრობა ეს არა, ეს სწორეთ კოტრობის კოტრობა. მაკვირბო კოტრობისათვის სახელი აქვს, სახეობლი არ სახელი ჰქვიან, თასში ერთის ურუტრობისა გარდა. მესეა დღად და პატრონი ხელდა, რომ როგორცა ვიქვით, ზოგ ურუტრობებს ბანკად, ვაჭრები სი-

ხარებით და კონების შედრისათვის ვაგნაკობით სხვა კონების სტატუსებრება. მითინა მეცეტყუება, კოტრობა ვაჭრობის იცის, რომ ის სხვის კონების ქონება, მტაცებელია, კაცის დაღებულეობათა.

ძალითად თავდას. ანაუფის და გლეხის კომ მამულესს უფილან ვაგნებშია და კორტობა; გული და მყოფდელი აქვს და სინდისით არ აუწუებს. რაცა მკანდა, წაიღო ფულის პატრონამა, რომ გადავიდა. მისს თითქმის თავისი თავი პირანათლით გამოსული მკანდა. მაქვსახებთ თავის ფულში, თავის სინდისით წინაშე თავის დანაშაულს არა გვჩანოვს.

მაქვს არის ჩვენი უბედურება და ბიუსის სიმოკლე.

მაკოტრობაში გეკოტრობა ვაგნაკობა, კაცის დამამბაღებელი სატკილია. ჩვენ ქართველებს თავი მოსწონით ვალის გადახდას მამულთი მონაც მოვარს ხერხებითა. მაღს რომ გადახდა უნდა, ეს ყოველ კაცს ვალდებულებად უნდა და მინაჩეს, ეს ღირსება არ არის. მთე ვნებავთ და ძალიან გსურთ, თუნდა ორსიკეთათ სასეთად, მაგრამ ერთი ეს მიიხარით, ჩვენს თავს რომ ვლავთთ და ცოლ-შვილისა, მე-

ლო ჩვენი კონების დაღებუა არ არის მამ რა არის? მ კოტრობა ვაჭრობის კოტრობაზე უფროც არ არის?

ბანკების, კუთვს კოტრობა აქა წრდება. მთე კის გვემის, რომ ვალს გადახდა უნდა, ხერხი უნდა ეიხმობოთ, სიმარჯვე გამოვიჩინოთ, მაკვირბანებ მოეცეთ, რომ ვალდები მოეწიროთ და საჩინოსადაღებულმა მამა-პაპის სისხლით, ვაგნდინეთ მამულიც შევიჩინოთ. ჩვენ ეს ვაგნდებულება ვალდების კრუფ და მშეცხებისთვის არა გზრუნეთ, რაჟი ვალის გადახდას არ ვზრუნებთ ისე, რომ პირანათლით სესხანათვად ვაგნდებულ და მამულიც არ ვაგნდებულს ეს რით არის ნაკლები ტკობაზედ ჟურდაზე და კოტრობაზე? მაქვს არა, განსხვებება არ არის.

ამ ქართველობის კოტრობაში გონების, კუთვს წაწვლის კოტრობა ჩანს. მონაწილე ბოროს არ ხდება, კუთვ არ ვაჭრის და სწავლა გზას არ ვაგნებდენს.

შულ-დაჯერებულები ეს ვართ, ყოველ დამშეგნებელი ეს ვიცავს ვალს არ შევიანაჩრებეთათა: სულ ჩოა არა იყოს ჩოა, მოვალეს ვეუბნებით ხოლომე, მამულდებდამ პასუხს

ზომ გეტყუებოთ, არ მამულები დამოვირავებო შენთვისა და წაიღო.

მის ქართველობის სინდისი! მსალბან კოცევა და რატო არ უნდადებინა, მაგვრამ სკემე არ არის იმას აღარა აქვს წაღება; მამული, მონაწილე აქვს წრდება. ძალითად კაცს ვალს გადახდა, თავის მამულეობით აღსრულება აღარ იცის, ის აღარა უფრო, რომ, უფრო კაცად მიიჩნათ და მინაწინათ თავისი სტების ეს არა, იმის თვისი თაჟურ საწლით აღარ მიიჩნათ...

წამდებულად ასეა. ძალითად კაცს ეტლა ღალატ მოწინადა აქვს, ღალატ კიდევ, ღალატ მოხერხება, ერთის სიტყვით მამულიც ვალდებდა აღარა აქვს, რომ მამულიც დაღობობს.

მის წეტყუა ჩვენს პატრონებსა ნეტყუა იმისთანა პირანათლობას, პირანათობას ნეტყუა ჩვენს გლეხების გამკვირბობას!

მე ვან კოტრობა...

